

EUROPAPARLAMENTET

1999

2004

Plenarhandling

SLUTLIG VERSION
A5-0277/2004

19 april 2004

*

BETÄNKANDE

om förslaget till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas
sysselsättningspolitik
(KOM(2004) 239 – C5-0188/2004 – 2004/0082(CNS))

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

Föredragande: Marie-Thérèse Hermange

Teckenförklaring

- * Samrådsförfarandet
majoritet av de avgivna rösterna
- **I Samarbetsförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- **II Samarbetsförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- *** Samtyckesförfarandet
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget
- ***I Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna
- ***II Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten
majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten
- ***III Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen)
majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil***. *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursiveringen används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

	Sida
PROTOKOLLSIDA	4
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION	5
MOTIVERING	8

PROTOKOLLSIDA

I en skrivelse av den 16 april 2004 begärde rådet, i enlighet med artikel 128.2 i EG-fördraget, att parlamentet skulle yttra sig över förslaget till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (KOM(2004) 239 – 2004/0082(CNS)).

Vid plenarsammanträdet den 19 april 2004 tillkännagav talmannen att detta förslag hänvisats till utskottet för sysselsättning och sociala frågor, som utsetts till ansvarigt utskott (C5-0188/2004).

Vid utskottssammanträdet den 24 september 2003 hade utskottet för sysselsättning och sociala frågor utsett Marie-Thérèse Hermange till föredragande.

Vid utskottssammanträdena den 17, 18 mars och 19 april 2004 behandlade utskottet kommissionens förslag och förslaget till betänkande.

Vid det sistnämnda sammanträdet godkände utskottet förslaget till lagstiftningsresolution med 13 röster för, 1 röst emot och 1 nedlagd röst.

Följande ledamöter var närvarande vid omröstningen: Theodorus J.J. Bouwman (ordförande), Marie-Hélène Gillig och Winfried Menrad (vice ordförande), Marie-Thérèse Hermange (föredragande), Elspeth Attwooll, Philip Bushill-Matthews, Alejandro Cercas, Harald Ettl, Anna Karamanou, Ioannis Koukiadis (suppleant för Jan Andersson), Manuel Pérez Álvarez, Herman Schmid, Helle Thorning-Schmidt, Ieke van den Burg och Anne E.M. Van Lancker.

Betänkandet ingavs den 19 april 2004.

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik
(KOM(2004) 239 – C5-0188/2004 – 2004/0082(CNS))

(Samrådsförfarandet)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens förslag till rådet (KOM(2004) 239)¹,
 - med beaktande av artikel 128.2 i EG-fördraget, i enlighet med vilken rådet har hört parlamentet (C5-0188/2004),
 - med beaktande av artikel 67 i arbetsordningen,
 - med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor (A5-0277/2004).
1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag såsom ändrat av parlamentet.
 2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ändra sitt förslag i överensstämmelse härmed, i enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget.
 3. Rådet uppmanas att underrätta Europaparlamentet om rådet har för avsikt att avvika från den text som parlamentet godkänt.
 4. Rådet uppmanas att på nytt höra Europaparlamentet om rådet har för avsikt att väsentligt ändra kommissionens förslag.
 5. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

Kommissionens förslag

Parlamentets ändringar

Ändringsförslag 1 Skäl 3

(3) Genomgången av medlemsstaternas nationella handlingsplaner för sysselsättning i den gemensamma sysselsättningsrapporten 2003-2004 visar att medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter i första hand bör vidta åtgärder för att öka anpassningsförmågan hos arbetstagare och företag, förmå fler

(3) Genomgången av medlemsstaternas nationella handlingsplaner för sysselsättning i den gemensamma sysselsättningsrapporten 2003-2004 visar att medlemsstaterna och arbetsmarknadens parter i första hand bör vidta åtgärder för att öka anpassningsförmågan hos arbetstagare och företag, förmå fler

¹ Ännu ej offentliggjort i EUT.

människor att komma ut och stanna kvar på arbetsmarknaden och se till att arbete lönar sig för alla, få till stånd fler och bättre riktade investeringar i humankapital och livslångt lärande, samt säkerställa ett effektivt genomförande av reformer genom bättre styrelseformer. Dessa prioriterade områden ligger helt i linje med och kan eftersträvas inom ramen för de gällande riktlinjerna.

människor att komma ut och stanna kvar på arbetsmarknaden och se till att arbete lönar sig för alla, få till stånd fler och bättre riktade investeringar i humankapital och livslångt lärande, **liksom i forskning och utveckling**, samt säkerställa ett effektivt genomförande av reformer genom bättre styrelseformer. Dessa prioriterade områden ligger helt i linje med och kan eftersträvas inom ramen för de gällande riktlinjerna.

Ändringsförslag 2
Skäl 5a (nytt)

(5a) Medlemsstaterna måste ta fasta på de viktiga slutsatserna från arbetsgruppen för sysselsättning i samband med att de genomför riktlinjerna för sysselsättning, framför allt för att öka arbetstagarnas anpassningsförmåga och locka fler människor ut i arbetslivet och förmå dem att stanna kvar där samt för att investera i kunskaper och livslångt lärande. Dessa slutsatser måste göras till ett bestående inslag, i stället för att man hela tiden ställer upp nya mål eller ändrar på de nuvarande målen. Om medlemsstaterna inte når upp till målen bör EU påtala detta och kräva att de koncentrerar sig på att genomföra det som redan överenskommits.

Ändringsförslag 3
Skäl 5b (nytt)

(5b) Den europeiska sysselsättningsstrategin ställer krav på ökad och bättre demokratisk medverkan. För att detta skall lyckas måste regeringarna vidta konkreta åtgärder för att uppbåda stöd och medverkan från de olika intressenterna och övertyga allmänheten om att reformer behövs. Likaså bör det göras mera för att visa allmänheten varför det är nödvändigt med

*reformer och varför reformerna ligger i
allas intresse och är till nytta för alla.*

Ändringsförslag 4
Skäl 5c (nytt)

*(5c) En förutsättning för att riktlinjerna
för sysselsättning skall bli absolut giltiga
och tillförlitliga är att det görs rigorösa
bedömningar och mätningar av hur
medlemsstaterna följer dem.*

MOTIVERING

SYSSELSÄTTNINGEN ÄR EN EUROPAFRÅGA

Målet för den europeiska sysselsättningsstrategin, som lanserades vid toppmötet i Luxemburg 1997, uttrycktes i mars 2000 vid toppmötet i Lissabon på följande sätt: Europeiska unionens ekonomi skall bli ***”bli världens mest konkurrenskraftiga och dynamiska kunskapsbaserade ekonomi, med möjlighet till hållbar ekonomisk tillväxt med fler och bättre arbetstillfällen och en högre grad av social sammanhållning”***.

Efter ett gott resultat som inte bör glömmas bort – ca 6 miljoner arbetstillfällen skapades efter 1999 – stod Europa mitt under en ekonomisk stagnation inför två strukturella svårigheter: en allt mer rörlig värld och en åldrande befolkning.

Mot den bakgrunden fastställdes ny riktlinjer för tidsperioden 2003-2006:

- Strävan efter **full sysselsättning**.
- Högre **kvalitet och produktivitet** i arbetet.
- Starkare **social sammanhållning** och integrering.

Vi skriver helt och fullt under på dessa mål. Vi kommer inte att kommentera målen så länge som den bakomliggande analys som ges verkar korrekt.

Emellertid vill vi nämna att målen bör eftersträvas på ett balanserat sätt, i ömsesidig samverkan så att den positiva interaktionen kan tas till vara. **Därför anser vi att det är viktigt att komplettera riktlinjerna med några rekommendationer om hur de bör genomföras.**

I. KOPPLA SOCIALPOLITIKEN TILL DEN EKONOMISKA UTVECKLINGEN

1. Främja nya arbetstillfällen och företagsutveckling

Även om den offentliga sysselsättningspolitiken måste leda till en socialpolitik där man inte nöjer sig med att bara ta itu med de sociala problem som arbetslösheten medför utan även motarbetar arbetslöshet, är det viktigt att framhålla att det blir inga arbetstillfällen utan ekonomisk tillväxt och utan utveckling av nya företag, särskilt små och medelstora företag.

Således måste all sysselsättningspolitik framför allt vara en politik till stöd för nya verksamheter och medlemsstaterna bör ha som mål att **på bästa sätt frigöra ekonomiska initiativ.**

2. En aktivare arbetsmarknadspolitik

En aktiv politik för att integrera arbetslösa och då i första hand åtgärder för integrering genom ekonomisk verksamhet bör väljas framför passiva åtgärder som bidrar till att skapa instabila bidragsgetton.

Bland alla olika integreringsåtgärder är därför de som fokuserar på arbete att föredra. Det har visat sig att företag och organisationer där integrering genom ekonomisk verksamhet tillämpas kan hjälpa långtidsarbetslösa. De bör stödjas i sitt arbete för att kunna förbättra kontakterna med olika ekonomiska miljöer och för att kunna rikta in verksamheten på innovativa och lönsamma branscher.

3. Bygga på regionernas dynamik

Samma uppmärksamhet bör ägnas utvecklingen i alla regioner. Det nödvändiga stödet – framför allt från strukturfonderna – till mindre gynnade regioner får inte ges på bekostnad av de mer dynamiska regionerna på grund av risken för en destabilisering.

II. VÄLJA FÖRÄNDRING

1. Förbättra företagens och arbetstagarnas anpassningsförmåga

För att skapa en dynamisk ekonomi både på nationell och europeisk nivå bör medlemsstaterna, precis som unionen, stödja eller till och med finansiera nätverk och partnerskap mellan forskare, universitet, företag och samhälle, och utarbeta gemensamma normer för att främja forskarnas rörlighet och gränsöverskridande samarbete.

Dessutom bör medlemsstaterna uppmuntra företagen att investera i forskning genom lämpliga åtgärder på skatteområdet.

2. Höja kvaliteten i livslång utbildning

Konkurrenskraften i vår ekonomi och kvaliteten på vår produktion kräver mycket goda kunskaper och hög kompetens. Ett växande antal elever slutar skolan utan betyg eller verkliga kunskaper. Vuxenutbildningen är för alla som i förtid lämnat skolsystemet en chans att utvecklas i sitt yrkesliv, skaffa sig nya kvalifikationer och anpassa sig till nya arbetsuppgifter. Att föra en politik för ständig vidareutbildning är inte något nytt i Europa, men denna möjlighet har inte utnyttjats fullt ut och ofta saknas ambitioner och konsekvens.

I denna strävan bör

- medlemsstaterna **på nationell nivå** dels fortsätta att arbeta för **konsekvens** och **kvalitet inom utbildningen** under hela livet, dels förbättra resultaten i utbildningssystemen (från grundskola till högskolebehörighet),
- denna politik främjas **på europeisk nivå** genom ett allt bättre utnyttjande av de instrument

vi har (Sokrates, Erasmus mundus och nu senast Europass).

III. MOBILISERA DEN AKTIVA BEFOLKNINGEN UTAN ATT NÅGON SLÅS UT

1. Ungdomars sysselsättning måste vara en viktig europeisk fråga

De sociala och ekonomiska kostnaderna för ungdomsarbetslösheten är avsevärda. Medlemsstaterna anser att arbetstillfällena för unga arbetstagare, oavsett utbildningsnivå och meriter, har högsta prioritet. De vidtar alla åtgärder – framför allt införs skattelättnader och andra skatteincitament men även mentorsnätverk bildas – **för att underlätta för ungdomar att komma in på arbetsmarknaden.**

2. Öka kvinnors sysselsättning

För att motarbeta skillnader i löner och karriärmöjligheter behövs åtgärder för att se till att **bägge könen finns företrädda i alla yrken** och för att uppmuntra flickor att överväga traditionella mansyrken.

Insatser bör göras för barnomsorgen, men även för att göra det lättare att komma tillbaka in på arbetsmarknaden efter ett uppehåll, så att kvinnor samtidigt kan förena familjeliv med yrkesliv eller först ägna sig åt det ena och sedan åt det andra.

3. Tillsätta lediga tjänster som förblir obesatta under en längre tid

Trots att medlemsstaterna har långt kvar till full sysselsättning ökar antalet **lediga tjänster som förblir obesatta under en längre tid.**

För att dessa lediga tjänster skall kunna tillsättas bör man i Europa föra en ambitiös politik för att göra de berörda branscherna mer attraktiva, erbjuda de arbetssökande passande utbildning, öka de arbetssökande geografiska och yrkesmässiga rörlighet samt bättre informera om lediga arbeten och arbetssökande.

IV. EN NY SKJUTS ÅT DEN EKONOMISKA POLITIKEN TACK VARE EU

1. Arbeta för sysselsättning inom alla politikområden och ta fram en europeisk plan mot avindustrialiseringen

Nya arbetstillfällena måste skapas genom politiska åtgärder av alla slag: beskattning, sänkta sociala avgifter, ekonomiska incitament, utveckling av infrastruktur och utbildningspolitik.

Sysselsättningen bör vara en fråga som tas upp överallt, på nationell nivå, eller genom decentralisering på regional och annan lokal nivå, men bör även tas upp vid **internationella överläggningar** av medlemsstaterna eller gemenskapen. En europeisk plan för att undvika att **arbetstillfällena flyttas** utanför unionens medlemsstater bör utarbetas.

2. Våga reformera för att kunna styra bättre

Om arbetsgruppens rekommendation ”**våga reformera för att kunna styra bättre**” och kommissionens rapport om att **genomföra Lissabonstrategin** skall kunna följas måste alla aktörer delta i sysselsättningspolitiken.

Här finns två olika nivåer som emellertid kompletterar varandra:

- **Den nationella nivån** där riktlinjerna för sysselsättning genomförs av medlemsstaterna. Här måste alla aktörer mobiliseras: **nationella parlament, regionala och lokala aktörer, arbetsmarknadens parter samt fackliga och andra organisationer**, med samordning och stöd till allt samarbete.
- **Den europeiska nivån** som erbjuder finansiering genom ett stödsystem snarare än genom en kultur av tillväxt och ekonomisk utveckling. När budgetplanen reformeras kan därför **större flexibilitet** eller till och med ett nytt partnerskap i gemenskapens finansiering införas för förverkliga Lissabonmålen. **EU får inte komplicera** den offentliga politiken i medlemsstaterna utan bör tvärtom **underlätta** genomförandet.

I den andan bör **tillgången till strukturfonderna** genom vilka gemensamma målsättningar förverkligas – dvs. att minska skillnaderna i levnadsstandard mellan regioner och människor samt främja ekonomisk och social sammanhållning i Europa – kunna underlättas och göras tydligare för våra landsmän. Dessutom bör de olika finansieringarna kunna kopplas samman för att gagna de prioriteringar som fastställts i riktlinjerna, exempelvis mellan Europeiska socialfonden, Europeiska fonden för regional utveckling och ramprogrammet för forskning, vilket skulle göra detta så viktiga och användbara gemenskapsstöd effektivare.

I samma anda bör **artikel 6 i Europeiska socialfonden** uppmuntras, som stöder nyskapande åtgärder för att främja nya synsätt och finna exempel på goda tillämpningar.

Er föredragande föreslår också att en **ny metod skall skapas för att påverka via tematiska initiativ** till stöd för de tio prioriterade åtgärderna, på samma sätt som inom flera befintliga gemenskapsprogram, exempelvis Equal, som syftar till att bekämpa den diskriminering och bristande jämlikhet som arbetstagare och arbetssökande drabbas av.

Sådana gemenskapsinitiativ är mycket användbara för att främja sysselsättningspolitiken, och de skulle göra det möjligt för EU att dels göra de verktyg som står till medlemsstaternas förfogande mer kända, dels visa att EU kan ”**initiera projekt**” vilket är nödvändigt om samtliga riktlinjer och målsättningar från Lissabon skall kunna genomföras.